

คอลัมน์ “เศรษฐศาสตร์คนเจ้าพระยา”

นิตยสาร ผู้จัดการรายเดือน ฉบับเดือนมกราคม 2545

The World and I

รังสรรค์ ณะพรพันธุ์

ผมโตมากับ *ดรουνसार* ชัยพฤกษ์ และวิทยาศาสตร์ คนรุ่นผมยังมีโอกาสพบ นิตยสารสำหรับเด็กและเยาวชนที่มีสาระและให้ความรู้ ต่างกับเด็กและเยาวชนสมัยที่ไม่มี นิตยสารเฉพาะกลุ่มที่ทรงคุณภาพ จะมีก็แต่นิตยสารสำหรับเด็กวัยรุ่นที่เป็นกลไกของระบบ จักรวรรดินิยมทางวัฒนธรรม (Cultural Imperialism)

ผมมีงานเขียนปรากฏสู่บรรณพิภพครั้งแรกใน *ดรουνसार* เมื่อเรียนหนังสืออยู่ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 (เทียบเท่าประถมศึกษาปีที่ 6 ในปัจจุบัน) จำได้ว่าเขียนเรื่องโรงรับจำนำ แห่งแรกในเมืองไทย โดยอาศัยข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ *วชิรญาณวิเศษ* ผมคงมีบทความตีพิมพ์ ใน *ดรουνसार* หลายเรื่อง แต่บัดนี้จำมิได้แล้ว เมื่อ *ดรουνसार* ถึงแก่กรรม ผมรู้สึกโศกอาดูร เพราะ *ดรουνसार* เป็นสนามบ่มเพาะวิถียุทธในการขีดเขียนของผม นิตยสารสำหรับเด็กและเยาวชน ฉบับอื่นๆทยอยเดินลง ‘หลุมฝังศพ’ รวมทั้ง *วิทยาศาสตร์มหัศจรรย์* ของอาจารย์จันตรี ศิริบุญรอด โดยที่รัฐบาลรวมทั้งกระทรวงศึกษาธิการมิได้สนใจส่งเสริมกิจกรรมในด้านนี้แม้แต่น้อย

เมื่อผมพบนิตยสาร *The World and I* เมื่อครั้งทศวรรษที่ผ่านมา ผมบอกกับตัวเองว่า ผมได้พบนิตยสารในฝันแล้ว *The World and I* มีโครงสร้างเนื้อหาอย่าง ที่ผมต้องการบริโภค ทุกฉบับจำแนกเนื้อหาออกเป็น 7 ภาค

ภาคแรกตั้งชื่อว่า Current Issues อันเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบัน ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม นอกจากจะมีรายงานข่าวแล้ว ยังมีบทวิเคราะห์ข่าวอีกด้วย บุคคลในข่าวและปริทัศน์ว่าด้วยบทบาทของสื่อมวลชนเป็นคอลัมน์น่าสนใจในภาคนี้ บางครั้ง กองบรรณาธิการเชื้อเชิญนักวิชาการหรือผู้นำทางปัญญาเปิดเวที ‘วิวาทะ’ ในประเด็นปัญหาต่างๆ อาทิเช่น ควรให้มีการทำแท้งโดยเสรีหรือไม่ ควรให้ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพในการครอบครอง อาวุธปืนหรือไม่ ฯลฯ

ภาคที่สองตั้งชื่อว่า The Arts อันเป็นเรื่องราวด้านศิลปะ ซึ่งมีตั้งแต่ละครเวที อุปรากร การแสดงดนตรี ภาพยนตร์ งานแสดงศิลปะทั้งด้านปฏิมากรรม จิตรกรรม และภาพพิมพ์

รวมตลอดจนสถาปัตยกรรม ผู้อ่านมีโอกาสอ่านบทความเกี่ยวกับชีวิตและผลงานของศิลปินนามอุโฆษทั้งในอดีตและปัจจุบัน ดนตรีและภาพยนตร์มีทั้งงานคลาสสิกและงานร่วมสมัย

ภาคที่สามตั้งชื่อว่า Life อันเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตของผู้คนในภูมิภาคต่างๆ เนื้อหาในส่วนนี้เหมาะแก่ผู้อ่านที่เป็นนักท่องเที่ยวมากเป็นพิเศษ เพราะมีบทความแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวและอาหารการกินในแดนดินต่างๆ บางฉบับเคยมีบทความเกี่ยวกับประเทศไทยด้วย

ภาคที่สี่ตั้งชื่อว่า Natural Science แปลว่า วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ เนื้อหาในภาคนี้ประกอบด้วยบทความที่รายงานความก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์แขนงต่างๆ ทั้งฟิสิกส์ เคมี และชีววิทยา บางฉบับมีบทความว่าด้วยชีวิตและผลงานของนักวิทยาศาสตร์คนสำคัญ ทั้งที่ล่วงลับไปแล้วและที่ยังมีชีวิตอยู่ นอกจากนี้ ยังมีบทความที่นำเสนอการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างวิทยาศาสตร์กับสังคมและวัฒนธรรมอีกด้วย

ภาคที่ห้าตั้งชื่อว่า Culture อันเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับวัฒนธรรมของผู้คนในดินแดนต่างๆ เนื้อหาในภาคนี้มีความสัมพันธ์กับภาคที่สาม (Life) เพียงแต่มีจุดเน้นแตกต่างกัน โดยในภาคนี้ให้ความสำคัญกับประเด็นเรื่องมรดกทางวัฒนธรรม รูปแบบของวัฒนธรรม และวัฒนธรรมบนทางสองแพร่ง

ภาคที่หกตั้งชื่อว่า Book World แปลว่า โลกหนังสือ ประกอบด้วยเนื้อหา 3 ส่วน ส่วนที่หนึ่งเลือกหนังสือและตัดตอนเนื้อหาบางส่วนมาพิมพ์ให้อ่าน ตามด้วยบทวิเคราะห์และวิจารณ์ ส่วนที่สองเป็นบทวิจารณ์หนังสือ ทั้งในสาขาวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ ส่วนที่สามนำเสนอชีวิตและผลงานของนักเขียนคนสำคัญ เนื้อหาในภาคนี้ถูกใจบรรดาหนอนหนังสือทั้งหลาย

ภาคที่เจ็ดตั้งชื่อว่า Modern Thought ประกอบด้วย บทความที่นักสมองทั้งสาขาวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ โดยทั่วไปมักจะมีการกำหนดกรอบหัวข้อของบทความในแต่ละฉบับ อาทิเช่น อนาคตของสังคมสารสนเทศ (Information Society) ประชาธิปไตยในสหรัฐอเมริกา วัฒนธรรมอินเทอร์เน็ต ฯลฯ

The World and I มีนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาและนักศึกษามหาวิทยาลัยเป็นกลุ่มเป้าหมาย ผู้ที่ได้รับเชิญให้เขียนบทความในภาคต่างๆ ส่วนใหญ่เป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยหรือมิฉะนั้นก็เป็นผู้นำทางปัญญา แม้ว่าคณะผู้จัดทำ *The World and I* อันมีมอร์ตัน แคปเปลน (Morton A. Kaplan) เป็นบรรณาธิการจะมีจุดยืนเอียงไปข้างอนุรักษนิยม (Conservative) แต่นิตยสารรายเดือนฉบับนี้พยายามถ่วงดุลย์มิให้เอียงซ้ายหรือเอียงขวามากเกินไป ผู้อ่านจึงได้ประโยชน์จากความคิดเห็นอันหลากหลายของผู้เขียนที่มีอุดมการณ์แตกต่างกัน

โครงสร้างเนื้อหาของ *The World and I* ดังที่ผมกล่าวถึงข้างต้นนี้ ถูกใจผมมากเป็นพิเศษ เพราะสามารถตอบสนองของความอยากรู้ของผมได้ในเกือบทุกด้าน ผมได้รับประโยชน์อย่างมากจากภาค Natural Science เพราะเป็นสาขาที่ผมมีความรู้หน่อย มีโอกาสติดตามอ่านจากวารสารหรือนิตยสารเฉพาะสาขาได้ โดยที่นิตยสารโดยทั่วไปไม่มีรายงานข่าวหรือบทความในด้านนี้ ภาค Book World ให้ประโยชน์แก่ผมมากในด้านวรรณกรรม ส่วนบทวิจารณ์หนังสือนั้นผมสามารถหาอ่านจากแหล่งอื่นๆ ได้อยู่แล้ว ภาค The Arts, Life และ Culture ช่วย给我เปิดหูเปิดตา และเป็นประโยชน์ในการศึกษาพัฒนาการของทุนวัฒนธรรม (Cultural Capital) ส่วนภาค Current Issues แม้ผมจะสามารถหาอ่านจากแหล่งต่างๆ ได้ แต่ *The World and I* มีจุดเด่นในการประมวลข้อมูลและประเด็นปัญหาอย่างค่อนข้างครบถ้วน

The World and I เริ่มออกฉบับปฐมฤกษ์ในเดือนมกราคม 2529 และมีอายุครบ 15 ปีเมื่อเดือนมกราคม 2544 ในปัจจุบันมีโรงเรียนระดับมัธยมศึกษามากกว่า 7,000 โรงเรียนสมาชิก *The World and I* มิใช่แบบเรียนหรือตำราเรียน แต่สามารถใช้ประกอบการศึกษาได้อย่างดีเยี่ยม จนถึงกับมีการจัดทำ *Teachers' Guide* เพื่อเป็นคู่มือสำหรับครูที่ต้องการนำ *The World and I* ประกอบการเรียนการสอนวิชาต่างๆ ผู้อ่าน *The World and I* มิได้มีแต่ นักเรียน นักศึกษาเท่านั้น ผู้นำในรัฐสภาและผู้นำด้านอื่นๆ ก็เป็นผู้อ่านด้วย

จุดเด่นของ *The World and I* มิได้มีเฉพาะแต่ด้านเนื้อหา การจัดพิมพ์ด้วยกระดาษอาร์ตอย่างดี รวมตลอดจนการจัดรูปเล่มและภาพประกอบอันงดงาม นับเป็นจุดเด่นสำคัญด้วย ภาพจิตรกรรมของจิตรกรผู้มีชื่อเสียงและภาพการแสดงอุปรากรในภาค The Arts ภาพชีวิตของผู้คนในภาค Life เสริมความโดดเด่นของ *The World and I* มากยิ่งขึ้น

ผมฝันที่จะได้เห็น *The World and I* ฉบับภาษาไทย มิใช่การแปล *The World and I* เป็นภาษาไทย หากแต่เป็นการผลิตนิตยสารวิชาการโดยมี *The World and I* เป็นแบบจำลอง แต่นิตยสารวิชาการที่เยี่ยมยอดนี้จะอุบัติในสังคมไทยก็แต่โดยการสนับสนุนของรัฐบาล เพียงด้วยการให้เงินอุดหนุนแก่โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาทั้งของรัฐบาลและเอกชนในการเป็นสมาชิก *The World and I* ฉบับภาษาไทย โดยที่มีเงินอุดหนุนการผลิตในระยะแรกเริ่มด้วย หากรัฐบาลไม่เห็นอนิสงส์การส่งเสริมการผลิตนิตยสารวิชาการ นิตยสารประเภทนี้ถือกำเนิดในบรรณพิภพได้ยาก เพราะใช้เงินลงทุนสูง มีความเสี่ยงในการลงทุนสูง และอัตราผลตอบแทนต่ำ

แม้ว่าเอกชนจะสามารถผลิตนิตยสาร *สารคดี* และ *National Geographic* ได้ แต่ *The World and I* เป็นมากกว่า *สารคดี* และ *National Geographic*

หมายเหตุ

1. นิตยสาร *The World and I* หาอ่านได้ในหอสมุดปรีดี พนมยงค์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หรือดู www.worldandi.com

2. ความสำเร็จของ *The World and I* ในรอบ 15 ปีแรก โปรดอ่าน Michael Marshall, "Fifteen Years of World and I Excellence", *The World and I* (January 2001).